

11

Fr 65¹⁰ Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δοῦκα Κρήτης ἐπανερχόμενον εἰς Βενετίαν νὰ ἐπιβῇ οἰουδήποτε κατέργου τοῦ ὅποιον ἤθελε καταπλεύσῃ εἰς Κρήτην, παραλαμβάνων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν σύζυγον καὶ ἕξ πρόσωπα τοῦ οἴκου του μισθοδοτούμενα παρ' αὐτοῦ. 1360, Μαΐου 28.

12

Fr 72¹⁰ Ὁ Παῦλος Χριστιανὸς ἀναφέρει ὅτι ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς του ἐν παιδικῇ ἡλικίᾳ παρέμεινεν ἐπιτροπεύόμενος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του ὑπὸ τῆς προμήτορός των, ἣτις διεχειρίζετο τὴν περιουσίαν των. Αὕτη ἡσθένησεν ὁμως καὶ φοβηθεῖσα τὸν θάνατον, ἐκάλεσε παρ' αὐτῇ τοὺς ἐγγόνους της καὶ ὑπέδειξεν εἰς αὐτοὺς τὸ μέρος ἔνθα εἶχεν ἀποκρύψῃ 40 δουκάτα καὶ ἐν τῆς Ἀγίας Ἑλένης. Ἐκ τῆς ἀσθενείας ὁμως ταύτης ἡ γραῖα ἀνέρωσε καὶ τότε ἀνέλαβε τὰ χρήματα ἐκ τοῦ μέρους εἰς τὸ ὅποιον εἶχεν ἀποκρύψῃ ταῦτα, ἀποκρύψασα ἐκ νέου εἰς ἄλλο μέρος τῆς οἰκίας, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς γραίας ὁ Παῦλος Χριστιανὸς ἐπώλησε τὸ μερίδιον τῆς οἰκίας του εἰς τινα γείτονα Ἰουδαῖον, ὅστις ἀνεῦρεν ἐντὸς τῆς οἰκίας τὰ τεσσαράκοντα δουκάτα καὶ τὸ ἐν τῆς Ἀγίας Ἑλένης, ἀκριβῶς ἐκεῖνα τὰ ὅποια εἶχεν ἀποκρύψῃ ἡ γραῖα. Ἔνεκα τούτου προσέτρεξεν εἰς τὴν κυριαρχίαν ἐξαιτούμενος νὰ τύχῃ ἀκροάσεως, ὑπὸ τοῦ ρέκτορος Ρεθύμνου, ὅπως μεθ' ὅρκου βεβαιώσῃ τὰ ἀνωτέρω, διότι ἐπώλησε τὴν οἰκίαν ἀντὶ ἑκατὸν ὑπερπύρων μόνον, ὃ δὲ ἀγοραστής ἀνεκάλυψε τοσαύτην ποσότητα χρημάτων.

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω διατάσσεται ὁ ρέκτωρ Ρεθύμνου, ὅπως ἀκροασθῇ τὸν εἰρημένον Παῦλον Χριστιανόν, ὡς πρὸς τὰ δίκαιά του καὶ ἐπ' αὐτῶν νὰ κρίνῃ. Ἡ ἀπόφασις αὕτη βασίζεται ἐπὶ τῆς γνωματεύσεως τοῦ τέως ρέκτορος Ρεθύμνου Παύλου Κουερίνη. 1360, Ἰουνίου 28.

13

Πρεσβεία τιμαριούχων Χανίων 1360.

Πρεσβευταὶ Πανταλέων Δαμολῖνος καὶ Μαρίνος Βιτσεμάνος.

Περὶ διαφορῶν ἀντικειμένων.

Διαταγὴ εἰς τοὺς σοφοὺς ἐπὶ τῶν ναυτικῶν (sapientes ordinum), ὅπως ἀκροασθῶσι τοὺς ἐκ Χανίων πρεσβευτάς καὶ ὑποβάλωσι τὴν εἰσήγησίν των ἐγγράφως. 1360, Ἰουλίου 4.

Οἱ ἀνωτέρω πρεσβευταὶ γίνονται δεκτοὶ παρὰ τὸ γεγονός ὅτι δὲν προσεκόμισαν τὴν γνωμάτευσιν τοῦ δουκὸς καὶ τῶν συμβούλων ἐπὶ τῶν ὑποβαλλομένων αἰτημάτων καὶ θέλουσιν εἰσακουσθῇ ἐπὶ πάντων τῶν ἄρθρων πλὴν τῶν ἀφορώντων τοὺς νόθους καὶ τοὺς Ἑλληνας. 1360, Ἰουλίου 21.

1^{ον} Αἰτοῦνται τὴν ἀποκατάστασιν τῆς φήμης των, διότι ἀδίκως ἀφωπλίσθησαν, ἐν ᾧ ἤθελον νὰ ἀποδώσωσι τὸν σῖτον εἰς τὴν κοινότητα Χανίων.

Ἀπαντᾶται, ὅτι κατὰ τὸ παρελθόν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς πίστεως των οἱ τιμαριούχοι Χανίων, ἦσαν ἀγαπητοὶ εἰς τὴν κυριαρχίαν, τοιοῦτοι θέλουσιν εἶσθαι καὶ εἰς τὸ μέλλον πειθόμενοι εἰς τὰς διαταγὰς τῆς κυριαρχίας. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος ὁμως τοῦ σίτου θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιδείξωσι καλυτέραν καὶ φρονιμωτέραν διαγωγὴν, διότι ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἡ συμπεριφορὰ αὐτῶν δὲν ὑπῆρξεν ἡ ἀρμόζουσα, ὡς πρὸς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ σίτου. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι εἰς τὸ μέλλον οὐδεμίαν θὰ ἔχωμεν ἀφορμὴν νὰ σκεφθῶμεν περὶ αὐτῶν ἢ μόνον τὸ καλόν.

2^{ον} Αἰτοῦνται τὴν ἀποστολὴν συνδίκων, πρὸς οὓς νὰ δύνανται νὰ ἐφesiβάλλωσιν.

Ἀπαντᾶται, ὅτι οὐδεὶς δύνανται νὰ γίνῃ νεωτερισμὸς ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθήσωσι τὰ εἰωθότα.

- 3ον Αἰτοῦνται, ὅπως καταργηθῇ τὸ γρόσιον τὸ εἰσπραττόμενον δι' ἐκάστην ἀπόφασιν.
 Ἀπαντᾶται, ὅτι πρὸς καλυτέραν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων οὐδεὶς νεωτερισμὸς δύναται νὰ γίνη.
- 4ον Αἰτοῦνται, ὅπως πάντα τὰ ὀφφίκια τὰ διδόμενα ὑπὸ τῶν ρεκτόρων Χανίων, νὰ δίδωνται ἐπὶ ἡμισυ ἔτος, ἐκτὸς τοῦ ἐπὶ τῶν δουλοπαροίκων τῆς κοινότητος καὶ τὸ τοῦ ταμίου, τὰ ὅποια νὰ ἐξακολουθήσωσι διδόμενα ἐπὶ ἓν ἔτος. Ἐπίσης ὅπως ἡ παραμονὴ ἐκτὸς ὀφφικίου περιορισθῇ εἰς ἡμισυ ἔτος. Εἰς τούτους νὰ μὴ συμπεριληφθῶσιν οἱ δικηγόροι τῆς κοινότητος ἢ οἱ πρόεδροι αὐτῶν, εἰς οὓς ἐδόθη διαταγὴ διὰ τῶν ἐντολῶν τῶν ρεκτόρων.
 Ἀπαντᾶται, ὅτι γίνεται δεκτὸν, ὅπως δύνανται πάντες νὰ συμμετέχωσι τῶν ὀφφικίων.
- 5ον Αἰτοῦνται, ὅπως αἱ εἰσπράξεις τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Στύλου καὶ Ἰωάννου Ἀποζάκη, αἱ ὅποιαι ἀνέρχονται εἰς ὑπέρπυρα 550 εἰσέρχονται εἰς τὸ ταμεῖον Χανίων καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ταμεῖον Κρήτης.
 Ἀπαντᾶται, ὅτι ἀπορρίπτεται.
- 6ον Αἰτοῦνται, ὅπως τὰ σφαγεῖα ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν καὶ νὰ παύσῃ ἡ παραχωρηθεῖσα μονοπώλησις εἰς τὸν Γεώργιον Βλάχον.
 Ἀπαντᾶται, ὅτι γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος ὁ εἰρημένος Βλάχος παρόντων τῶν ρεκτόρων.
- 7ον Αἰτοῦνται, ὅπως αἱ χάριτες καὶ αἱ ἄλλαι παραχωρήσεις, διδόμεναι ὑπὸ τῆς Δουκικῆς κυριαρχίας ὑπὲρ τῶν τιμαριούχων κατοχυρωθῶσι διὰ τῆς ἀναγραφῆς αὐτῶν εἰς τὰς ἐντολὰς τῶν ρεκτόρων.
 Ἀπαντᾶται, ὅτι θὰ ἐρωτηθῇ ὁ ρέκτωρ Χανίων, ὅπως ἐξετάσῃ περὶ τῶν χαρίτων τούτων καὶ ἀφ' οὗ πληροφορήσῃ ἀποφασισθῇ τὸ δίκαιον.
- 8ον Αἰτοῦνται, ὅπως κτισθῇ ἐκ νέου τὸ τεῖχος Ἀποκορώνου.
 Ἀπαντᾶται, ὅτι εὐχαρίστως θὰ ἐβλεπεν ἡ κυριαρχία ἀνοικοδομούμενον τὸ τεῖχος ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἡ δαπάνη βαρύνῃ τοὺς τιμαριούχους Χανίων.
- 9ον Αἰτοῦνται, ὅπως ἐξοπλιζήται ἐν Χανίοις ἐν κάτεργον ἐκ τῶν τριῶν Κρήτης, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ὥς ἐν Χάνδακι, ἐπίσης ὁ σοπρακόμης νὰ ἐκλέγεται ὥς ἐν Χάνδακι.
 Ἀπαντᾶται, ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν κινδύνων διὰ τὸ κάτεργον τοῦτο, οὐδεὶς νεωτερισμὸς θὰ γίνη.
 1360, Αὐγούστου 20.

F^o 74vb Millesimo trecentesimo LX. Indictionis XIII, die quarto Julij.

Capta. Quod committatur sapientibus ordinum, quod istos ambaxatores, qui uenerunt de Canea, et eorum ambaxatam, audiant et examinent, et dent nobis suum consilium in scriptis, cum quo erimus hic, et fiet sicut uidebitur, et quilibet possit ponere partem; et habeant terminum pro hoc facto per totum mensem presentem.

F^o 77^r Millesimo trecentesimo LX. Indictionis XIII, die XXI mensis Julij.

Capta. Cum per ser Pantaleonem de Molino et Marcum Uicemmano ambaxatorum pheudatorum Caneae fuerit dominio humiliter supplicatum, quatenus cum uideatur dominio nostro ipsos non uenisse cum ordine, pro eo quod non adduxerunt responsione duche et consiliarijs, super capitulis ambaxate sue, secundum partem captam in rogatis, quamuis ipsi credant uenisse cum ordine, dignemur eis subuenire et concedere, quod ipsi audiantur in capitulis siue ambaxate supradicte. Uadit pars, non obstante, quod ipsi non uenerint cum ordine, possint

audiri, in omnibus capitulis sue ambaxate predictae, excepto capitulo de bastar- 15
dis et Grecis. 48—non 14—non sincer. 7.

F^o 82vo

Millesimo trecentesimo LX. Indictionis XIII, die XX Augusti.

Infrascripta sunt capitula ambaxatorum pheudatorum Canee, super quibus
consultum fuit per sapientes ordinum et captum ut inferius continetur.

1. Super primo capitulo continente quod ipsi pheudati restituantur in fama 20
sua, quia contra ius fuerunt disarmati in uolendo restituere frumentum communi
etc. captum fuit.

Capta. Quod respondeatur, quod in Dei ueritate in temporibus preteritis pro-
pter fidelitatem et bonam dispositionem pheudatorum Canee, semper ipsos habui-
mus caros et in gratia nostra recommissos et fuimus certi, quod decetero taliter 25
se gerent in seruitijs et mandatis nostris quod amplius erunt nobis recommissi.
Sed super facto frumenti sic dicimus quod bene potuissent tenuisse meliorem
modum et sapientiore, quia sic ut constat, per scripturas curie nostre, non fece-
runt erga nos, quod debebant in restitutione frumenti, licet summus certi, quod
de cetero, in talibus et fidelibus, taliter se gerent, quod nullo modo habebimus 30
causam imaginandi de eis aliquid minus, quam bonum.

2. Super secundo capitulo continente, quod mittantur syndicatores, ubi pos-
sint apelare, captum fuit.

Quod respondeatur, quod nolumus facere ullam nouitatem, sed obseruetur
consuetudo solita. 35

3. Super tertio capitulo continente, quod remoueatur grossus qui accipitur
pro quolibet yperpero, de qualibet sententia.

Quod respondeatur, quod ut melius mandentur sententie executioni, nolu-
mus super hoc ullam facere nouitatem.

4. Super quarto capitulo continente, quod omnia offitia que dantur per recto- 40
res Canee, exceptus offitio super uillanis communis et offitio camerariorum, que
duo offitia dantur per unum annum dentur de medio in medium anni. Et quod
illi offitiales qui steterint medio anno, debeant uacare alio medio de quolibet alio
offitio, et illi qui erunt per unum annum similiter uacent, ut illi de medio anno,
et quod in predictis non intelligantur aduocati uel capita aduocatorum, quibus 45
est datus ordo, per commissione rectorum.

Quod respondeatur, quod simus contenti in dicto capitulo offitiorum, ut
omnes participant, complacere dictis pheudatis, sicut petunt.

5. Super quinto capitulo continente quod intrata S^{ti} Johannis de Stilo et
affictus Johannis de Aposacis, qui sunt yperpera v centum L uadant ad cameram 50
Canee, sicut uadunt ad cameram Crete. etc.

Quod respondeatur, quod nullam super inde uolumus facere nouitatem.

55 6. Super sexto capitulo continente, quod male fiunt carnes in Canea, et hoc est propter gratiam factam per Ducale dominium cuidam Georgio Ulaco, qui solus facit fieri carnes, et propterea petunt, quod becaria reducatur sicut erat primo.

Capta. Quod respondeatur, quod super facto becarie predictae, summus contenti, quod ipsa becharia reducatur sicut erat ante gratiam concessam Georgio Ulaco, ita tamen quod ut non fiat obliquum dicto Georgio, ipse Georgius, exeat de ipsa ad finem regiminis presentis rectoris.

60 7. Super septimo capitulo quod gratie et alia impetrata a Ducali dominio et obtenta per pheudatos, ponantur in commissione rectorum, ut ipsa obseruentur etc.

Quod pro omni bono respectu, scribatur rectori Caneae, quod diligenter examinet et se informet que gratie et res sunt iste, et facta bona examinatione nobis ordinate significet, per suas litteras, ut fieri possit quod sit iustum.

65 8. Super octauo capitulo continente quod reffici debeat murus Bicornie.

Quod respondeatur, quod summus contenti quod dictus murus reffici debeat ad proprijs expensis illorum de Canea, si uolunt.

70 9. Super nono et ultimo capitulo continente, quod cum armabuntur, in Cretam a tribus galeis supra, armetur in Canea una galea, cum modis et conditionis quibus armantur in Cretam, et quod supracomitus fiat in Canea sicut sit in Candia.

73 Quod respondeatur, quod habito respectu, ad maxima pericula que possent occurrere, si aliquid accideret de ipsa galea in casu quo armeretur, super hoc nullam uolumus facere nouitatem.

14

F^o 82^r Ὡς ἄλλοτε ἀπεφασίσθη ἐπετράπη εἰς τὸν Ἀλέξιον Καλλέργην νὰ ἀγοράζῃ κατ' ἔτος δέκα πέντε ἵππους πολεμικοὺς ἢ ἐργασίας κατὰ βούλησιν, τοὺς ὁποίους εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ διαθέτῃ ἐλευθέρως εἰς ὅντινα ἤθελεν. Ἐπὶ τούτοις διὰ τῆς διαθήκης του κατέλιπε εἰς τὸν υἱόν του Μάρκον δύο τῶν ἵππων τούτων. Τὸ δικαίωμα τοῦτο κατέληξε εἰς τὴν Ἑλένην θυγατέρα τοῦ ποτὲ Γεωργίου Καλλέργη ἐγγόνου τοῦ Μάρκου, ἡ ὁποία συνῆλθεν εἰς γάμον μετὰ τοῦ Ἰωάννου Κορνάρου υἱοῦ τοῦ Πέτρου ἐκ Βενετίας. Τὸ δικαίωμά της ἡ εἰρημένη Ἑλένη ἠθέλησε νὰ ἐξασκήσῃ αὐτοβούλως, ἀλλ' ὁ δούξ καὶ οἱ σύμβουλοι Κρήτης ἔγραψαν εἰς Βενετίαν, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀνεξελέγκτως δύναται νὰ ἔχῃ κακὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς ἡσυχίας τῆς νήσου Κρήτης, διότι εἶναι ἀπηγορευμένον εἰς τοὺς Ἕλληνας κατοικοῦντας ἐν Κρήτῃ καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς διαμένοντας μεταξὺ τῶν δύο σκαλωμάτων πρὸς δυσμὰς νὰ κατέχωσιν ἵππους. Ἐνεκα τούτου ἐπίεσαν καὶ πιέζουνσιν τὴν εἰρημένην Ἑλένην καὶ τοὺς πληρεξουσίους της, ὅπως μὴ ἐξασκῇ τὸ δικαίωμά της τοῦτο. Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἡ Γερουσία, συμβουλευθεῖσα καὶ τοὺς τέως ρέκτορας Κρήτης ἀποφαίνεται: Ἐπειδὴ ἡ ἄδεια ἀγορᾶς ἵππων δύναται νὰ γίνῃ πρόξενος μεγίστου κινδύνου διὰ τὴν νήσον, διότι οἱ ἵπποι οὗτοι δυνατόν νὰ δοθῶσιν εἰς Ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἠθέλον ἀποκτήσῃ πολλοὺς ἵππους διὰ ταῦτα ἡ Ἑλένη ὀφείλει νὰ παραιτηθῇ τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ εἰς ἀντάλλαγμα νὰ λάβῃ ἐκ τῶν χρημάτων τῆς κοινότητος ἐτησίως ὑπέρπυρα εἴκοσι ὀκτώ. 1360, Αὐγούστου 3.